

Õiguskantsler

Kristen Michal
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 24.11.2015 nr MKM/15-1672/-1K; 2-
3/15/00603/001

Meie 17.12.2015 nr 18-2/151536/1505613

Määruse „Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused“ eelnõu

Austatud härra minister

Tänan, et andsite võimaluse anda arvamus Vabariigi Valitsuse määruse „**Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused**“ eelnõule.

Eelnõu põhiseaduslikule institutsioonile kohaldamine

Eelnõu § 1 lõikes 4 sätestatakse, et peatükis 4 sätestatud kohaldatakse kõigile avalikke ülesandeid täitvatele asutustele ja isikutele. Palume täpselt reguleerida, millistele institutsioonidele määruse peatükki 4 kohaldatakse. Märgime, et määrus on põhiseaduslikele institutsioonidele kohaldatav üksnes osas, milles kehtestatakse dokumendihalduse alused.¹ Määruse eelnõu peatükis 4 sisalduvad viited ka kohustustele, mis ei puuduta dokumendihaldust.

Eelnõu § 11 lg 1 näeb ette, et asutusel peab oma teabehalduse korraldamiseks olema ajakohane ülevaade protsesside käigus tekkiva teabe, selle allikate ja hoiukohtade kohta. Ülevaade luuakse § 7 lõigetes 1 ja 2 ettenähtud tegevuste käigus ning viisil, mis võimaldab seda lihtsasti ajakohastada. Kuivõrd § 7 ei paikne neljandas peatükis, ei saa (ka lähtuvalt määruse andmise volitusnormi ulatusest) § 11 lg 1 põhiseaduslikele institutsioonidele kohaldatav olla. Viide võib siiski tekitada segadust, mistõttu palun kaaluda regulatsiooni õigusselgemat sõnastust.

Eelnõu § 17 lõikes 1 nähakse ette, et neljandas peatükis sätestatu täpsustamiseks võib anda juhiseid koordineerija või muu pädev asutus. Kui õigusakti või juhise rakendamise üksikküsimuses on vaja kokku leppida ühetaoline toimimisviis, teeb otsuse § 5 lõike 4 alusel tegutsev nõukogu. Eelnõu § 5 põhiseaduslikele institutsioonidele ei laiene, mistõttu tõusetub küsimus, kuidas saab nimetatud nõukogu teha põhiseaduslikele institutsioonidele siduvaid otsuseid. Kuigi arhiiviseaduse § 6 lg 2 kohaselt võib Vabariigi Valitsus kehtestada dokumendihalduse alused, ei või Vabariigi Valitsus otsust delegeerida.

¹ Vt [arhiiviseaduse § 6 lg 2](#).

Muud märkused

Eelnõu eesmärk on aidata ellu viia tegevuskava „Lihtsam riik 2020“. Seejuures on eelnõus endas mitmel puhul dubleeritud seadustes juba olemasolevaid regulatsioone. Nii võib tuua näiteks, et [isikuandmete kaitse seaduse \(IKS\) § 24](#) sätestab näiteks isikuandmete töötleja kohustuse eesmärkide saavutamiseks mittevajalikud isikuandmed viivitamata kustutada või sulgeda, kui seadus ei näe ette teisiti; tagada, et isikuandmed on õiged ja, kui see on eesmärkide saavutamiseks vajalik, viimases seisus; mittetäielikud ja ebaõiged isikuandmed sulgeda ning nende täiendamiseks ja parandamiseks võtma viivitamata kasutusele vajalikud meetmed. IKS § 25 lg 1 kohaselt peab isikuandmete töötleja tagama isikuandmete tervikluse, käideldavuse ja konfidentsiaalsuse. Lõikes 2 sätestatakse kataloog kohustusi, mis hõlmavad volitamata juurdepääsu, isikuandmete andmekogus töötlemise logimist jmt.

Seetõttu tunduvad mitmed §-s 12 sisalduvad sätted üleliigsetena. Üleliigsetena tunduvad ka mitmed pedagoogilise eesmärgiga regulatsioonid, näiteks § 11 lõikes 6 sätestatud kohustus korraldada ametnike ja töötajate töö käigus saadud teadmiste ja kogemuste talletamine, jagamine ja kasutamine; § 13 lõikes 1 sisalduv kohustus tagada, et tööülesande täitmiseks vajalik teave on ametnikule või töötajale lihtsasti leitav; lõikes 2 sätestatu, mille kohaselt asutused teevad koostööd, et teavet jagada ja kasutada kvaliteetsete teenuste osutamiseks.

Eelnõu §-s 12 tekitab segadust mõiste infosüsteem kasutamine. Et määrase volitusnorm võimaldab reguleerida dokumendihalduse aluseid, on ilmselt silmas peetud dokumendihaldussüsteemi. Eelnõu seletuskirjast võib jääda aga ka mulje, et silmas on peetud andmekogusid [avaliku teabe seaduse](#) tähenduses. Õigusselguse huvides tuleks mõistet täpsustada, lähtuvalt määrase volitusnormi piiridest.

Eelnõu § 12 lõikes 5 on sätestatud viide isikuandmete kaitse seaduse § 35 lg 1 punkti 5 alusel antud Andmekaitse Inspektsiooni juhiste. Viide ei ole korrektne. AKI soovituslike juhiste andmise õigus on sätestatud [IKS § 33 lg 1 punktis 5](#).

Eelnõu § 15 on dokumendi kohustusliku elemendina sätestatud „autor“. Seletuskirjas on viidatud, et silmas ei ole peetud dokumendi koostajat, vaid dokumenti väljaandvat haldusorganit. Õigusselguse mõttes oleks soovituslik see mõiste asendada siiski sobivamaga.

Eelnõu § 18 lõikes 9 sisaldub viide sama paragrahvi lõikes 6 nimetatud juhiste. Viide ei ole korrektne, ilmselt on silmas peetud lõiget 8.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise